

AED LEVWERD POMMERANTEN PRIES 2006

JURYRAPPORT

Pieter de Groot werd geboren in de Spoorstraat maar groeide op in de Kleine Kerkstraat waar zijn vader een bakkerij dreef. Hij was veel bij zijn opa in de schilderswerkplaats aan het St. Jobsleen en kende elke slop en steeg in zijn buurt. Hij zoog het leven op van buurtbewoners dat zich vooral op straat en in cafés en kroegjes afspeelde. Het bodeterrein op het Oldehoofsterkerkhof kende hij als zijn broekzak. Hij was getuige van ruzies en feesten. Dat leven vormde hem voorgoed en bracht hem liefde bij voor de ploeterende Leeuwarders in die dichtbevolkte binnenstad. Pieter de Groot had een scherp opmerkingsvermogen en legde als jongen, zonder zich dit bewust te zijn, deze samenleving met z'n anekdotes in zijn herinnering vast.

Intussen maakte hij als tienjarige op de meelzolder thuis al een krant. Met een HEMA blok zette hij de acht pagina's dikke BODO-courant in elkaar. De oplage was vier exemplaren en hij hield het een hele jaargang vol. Er was al een journalist in hem ontwaakt. Pieter de Groot bezocht intussen de Sint Antonyschool van de rooie meester De Haan aan de gelijknamige straat en zat met rouwdouwers uit de Butterhoek in de klas. Zowel binnen als buiten het gebouw een leerschool. De vroege en goede leerling bezocht daarna de Gemeente HBS aan Achter de Hoven waar hij al op z'n zeventiende eindexamen deed.

In Amsterdam ging hij in de roerige jaren zestig aan de 7^e faculteit politicologie studeren en kwam hij (hoewel zijn opa Fries sprak) voor het eerst serieus met de Friese taal in aanraking. Hij woonde er in het Fries studentenhuus. Met it Frysk Wurdbboek als enig hulpmiddel vertaalde hij Nederlandse bijdragen voor het Opinieblad van de studentenvereniging in het Fries. Pieter de Groot, nu een groot pleitbezorger en gebruiker van het Fries, is in deze taal volkomen autodidact.

Nu bleek ook zijn ideeënrijkdom en organisatietalent. Het zevende lustrum van de Friese studentenvereniging in Amsterdam greep Pieter de Groot met enkele makkers aan om het grote succes van Poëzie in Carré in 1967 een Friese pendant te geven in Leeuwarden. Met tien Nederlandstalige en tien Friestalige dichters op het podium van de Harmonie en 1100 bezoekers werd het een doorslaand succes. Het poëziefestival kreeg nog landelijke bekendheid door de klap die Van 't Reve er zijn collega Vinkenoog uitdeelde.

Andere initiatieven van hem waren de oprichting van het literaire tijdschrift Sonde en was hij betrokken bij Operaasje Fers, dat met het poëziefestival Poem Power in de Harmonie z'n eerste lustrum vierde. Zijn Fryske activiteiten trokken belangstelling van de Leeuwarder Courant en journaliste Johanneke Liemburg kwam hem in Amsterdam interviewen. De Groot schreef als student ook al bijdragen voor de rubrieken Tijdelijks en Beurtelings. Tegenwoordig Te Gast.

Leeuwarden en de liefde voor de journalistiek kregen nu een onweerstaanbare vat op hem. Pieter de Groot doorliep bij de Leeuwarder Courant vele redacties met de nadruk op cultuur en de Friestaligheid in deze provincie. Door de jaren heen ontwikkelde hij een mooie relativerende schrijfstijl die echter nooit aan de essentie van het onderwerp voorbij gaat. Voor Leeuwarden is het van grote betekenis dat hij in zijn columns, verhalen en boeken de chroniqueur wordt van de onderstroom in de recente Leeuwarder geschiedenis. Hij zet de ontwikkelingen van de stad in hun context vanuit een groot historisch besef. Hij houdt de snel wisselende bestuurders in overtuigende betogen de andere kant van hun voorstellen voor. En zijn stadgenoten wast hij de oren om hun negatieve opvattingen over alles wat aan verandering onderhevig is. Hij prikkelt hen om los te komen van wat De Groot de Leeuwarder Pest noemt.

Deze krantenman in hart en nieren heeft zich altijd onafhankelijk van wie of wat dan ook opgesteld. Hij werd nooit het voertuig van anderen, zoals hij het zelf omschrijft. Hoewel hij zich dus nooit bij een club of vereniging aansloot is hij toch een vooraanstaand lid van de Leeuwarder Gemeenschap. De jury van de Aed Levwerd Pommeranten Pries beoordeelt Pieter de Groot als een belangrijke commentator op de ontwikkelingen in Leeuwarden. Aanbrenger van belangwekkende ideeën en een lopende encyclopedie van de naoorlogse ontwikkelingen. Pieter de Groot fungeert zo, naar de mening van de jury als het geweten van de Friese hoofdstad. Om die redenen verdient hij ten volle de Aed Levwerd Pommeranten Pries 2006.

De juryleden,

Hylke J. Wierda

Ijke J. Lichthart

Jan van der Hoek